УДК: 343.34

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2021-75-2-67-73>

Комісаров Микола Леонідович,
кандидат юридичних наук, доцент
(Донецький державний університет
внутрішніх справ, м. Кривий Ріг)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6828-7974>

Комісарова Наталя Олександрівна,
кандидат юридичних наук, доцент
(Донецький державний університет
внутрішніх справ, м. Кривий Ріг)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6895-6891>

ТЕРМІНОЛОГІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

У статті розглядаються питання доцільності використання у процесі нормотворення семантично точних та зрозумілих термінів, що максимально правильно позначають дії, предмети чи осіб з огляду на протиправні дії або склад злочину, які описані у відповідній статті Кримінального кодексу України. На прикладі декількох статей чинного Кримінального кодексу України пропонуються підходи щодо вдосконалення нормативно-правових актів шляхом використання вдалих термінів: юридичних і загального вжитку. Аналізуються критерії, що могли б стати основою для формування та покращення законодавства взагалі та кримінального законодавства зокрема.

Ключові слова: кримінальне право; термінологія; юридична термінологія; нормотворення; термінознавство; право.

Постановка проблеми. Спочатку було слово. За всіх часів значення слова чи терміна відігравало суттєву роль. Нині, в умовах перенасиченого інформаційного простору, недостовірної інформації та спотвореного контенту, сенс кожного слова, його тлумачення та розуміння набувають ще більшої ваги. Особливо важливо це враховувати в законотворчій діяльності, коли слово чи термін може вирішити подальшу долю людини.

Загальновідомо, що термін – це слово або словосполучення, яке узгоджується з чітко окресленим поняттям певної галузі науки, техніки, мистецтва, суспільно-політичного життя і вступає у системні відношення з іншими подібними одиницями мови, утворюючи разом з ними особливу систему – термінологію [1, с. 1444].

Варто зауважити, що лексема «термін» в українській мові має два значення: обмежений проміжок часу та слово чи словосполучення, яке точно позначає певне поняття в науці, техніці, мистецтві. Характерно, що обидві дефініції походять від латинського *terminus* – прикордонний (межовий) знак [2, с. 554]. Тобто за різного тлумачення сутність явища залишається незмінною – визначити межі. Саме тому важливо використовувати терміни, відповідні за змістом загальному контексту та конкретному завданню.

Мовознавці виділяють такі ознаки терміна:

- має чітке визначення, зафіксоване у словнику;
- однозначний у межах певної термінологічної системи або має тенденцію до однозначності;
- точний і не залежить від контексту;
- стилістично нейтральний;
- системний (класифікаційна системність, словотвірна системність);
- відсутність синонімів у межах однієї терміносистеми;
- короткість (стислість) у плані вираження.

Терміни є не ізольованими одиницями загальнонаціональної мови, а частиною її словникового складу. Для правильного розуміння основних вимог до терміна впроваджено поняття «поля». Поле для терміна – це те саме, що контекст¹ для звичайного слова чи конситуація² для репліки. Поле – це та термінологія, у межах якої термін точний та однозначний. Поза межами певного термінологічного поля він втрачає свою характеристику, набуває інших системних зв'язків. Отже, усі основні риси притаманні термінам лише в межах їхнього термінологічного поля. Наше дослідження спрямоване саме на термінологічне поле юриспруденції, зокрема кримінального права.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз українського кримінального законодавства показує, що інколи певні слова (терміни) використовуються законотворцем без урахування їх змістовного навантаження; або з урахуванням завчасно визначених самим законотворцем дій, які в нормах закону не відображаються, але позначаються невдалим терміном; або вживаються конкретизовані терміни там, де їхнє застосування взагалі не доречне. З огляду на це та зважаючи на поширеність юридичної термінології поза професійною сферою, особливо актуально постає питання про точність, зрозумілість, простоту, ясність юридичної мови, зокрема й термінології кримінального права.

Проблеми юридичного термінознавства вивчали В. В. Виноградов, Б. М. Головін, С. В. Гриньов, В. П. Даниленко, А. О. Дудка, Л. О. Симоненко та інші. Ураховуючи наявні напрацювання та успіхи в цьому питанні, варто звернути увагу на непоодинокі випадки невідповідного або недоречного використання термінів чи їх сполучень.

Метою цієї статті є спроба авторів звернути увагу законотворців та залучених до цієї роботи фахівців на необхідність прискіпливого вибору семантично відповідних термінів під час створення законодавчих актів узагалі та вдосконалення деяких чинних кримінально-правових норм зокрема.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо зазначене питання на прикладі декількох статей Кримінального кодексу України (далі – КК України), першою з яких проаналізуємо статтю 14 «Готування до кримінального правопорушення».

Частина перша цієї статті передбачає, що готуванням до кримінального правопорушення є підшукування або пристосування засобів чи знарядь, підшукування співучасників або змова на вчинення кримінального правопорушення, усунення перешкод, а також інше умисне створення умов для вчинення кримінального правопорушення³.

На нашу думку, використаний у цій статті термін «підшукування» є невдалим і не відображає об'єктивної сторони діяння, за яке згідно зі статтею 16 Кримінального кодексу України за певних умов передбачена кримінальна відповідальність.

¹ Контекст (семантичний аспект) — імпліцитно (приховано) або експліцитно (відверто) виражені смисли, що реально існують і є частиною ситуації, відображаються в дискурсі та є актуальними для цього комунікативного акту.

² Конситуація (екстралінгвальний аспект) — об'єктивно наявна екстралінгвальна (позамовна) ситуація спілкування; умови спілкування і його учасники (хто, що, де, коли).

³ Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 26.02.2021).

У науково-практичному коментарі до частини 1 статті 14 КК України зазначено, що підшукування засобів чи знарядь для вчинення кримінального правопорушення – це будь-які дії з придбання, отримання, тимчасового позичення, купівлі, пошуку, засобів чи знарядь для вчинення кримінального правопорушення тощо. Підшукування ж співучасників – це будь-які дії з притягнення, залучення до вчинення кримінального правопорушення інших осіб: виконавця (співвиконавця), організатора, підбурювача або пособника [3, с. 38].

Важливо розуміти, що під час підготовки до кримінального правопорушення дії винного ще безпосередньо не спрямовані на охоронюваний кримінальним законом об'єкт і не становлять для нього прямої небезпеки. Суб'єкт ще не виконує того діяння, яке є необхідною ознакою об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. З об'єктивної сторони готування до кримінального правопорушення може проявлятися в різних діях, але спільним для них є те, що всі вони полягають лише у створенні умов для вчинення кримінального правопорушення, яке, однак, не завершується з причин, що не залежать від волі винного (наприклад, винного затримали органи влади).

Із суб'єктивної сторони готування до кримінального правопорушення можливе тільки з прямим умислом, тобто особа усвідомлює, що створює умови для вчинення певного кримінального правопорушення і хоче створити такі умови. При цьому винний має умисел не обмежуватися лише готуванням до кримінального правопорушення, а вчинити такі дії, які призведуть до закінчення кримінального правопорушення.

Згідно з етимологічним словником української мови шукати – означає «намагатися знайти», що і є закінченням відповідної дії [4, с. 486]. Новий тлумачний словник української мови визначає, що термін «шукати» позначає дію щодо виявлення чогось, намагання дізнатися про наявність або місцезнаходження чогось або когось [5, с. 835]. Жодним чином термін «шукати» за своїм змістом не вказує на те, про що йдеться у коментарях до цієї статті, а саме придбання засобів і знарядь будь-яким способом (купівля, обмін, викрадення, отримання в борг тощо).

У певних випадках автори коментарів до Кримінального кодексу України уникають використання зазначеного в частині першій статті 14 терміна «підшукування», розкриваючи зміст діяння щодо створення сприятливих умов для вчинення кримінального правопорушення [6, с. 20].

Використання терміна «підшукування» із вказаним тлумаченням у кримінальному законодавстві дисонує і з термінологією кримінального процесуального законодавства. Прикладом може бути стаття 234 «Обшук» Кримінального процесуального кодексу України, у якій термін «обшук» визначається відповідно до свого смислового навантаження, бо в статті зазначено, що обшук проводиться з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукування знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуте в результаті його вчинення, а також установлення місцезнаходження розшукуваних осіб [7, с. 109]. У контексті нашого дослідження ключовими словами, що розкривають сутність указаної слідчої дії, є виявлення, відшукування, встановлення місця знаходження. Жодним чином не придбання чи викрадення.

Вирішенням зазначеної вище проблеми могла б стати зміна тексту Кримінального кодексу України, робота над яким наразі триває. Проект нового Кримінального кодексу, оприлюднений на офіційній сторінці робочої групи з питань розвитку кримінального права Комісії з питань правової реформи, створеної відповідно до Указу Президента України № 584/2019 від 07.08.2019 р., містить статтю 2.4.2 «Готування до злочину», у першій частині якої зазначено: 1. Готування до злочину вчинила особа, яка, діючи з прямим умислом, створила умови для вчинення злочину, а саме: а) створила, *підшукала* або пристосувала засіб чи знаряддя вчинення злочину, б) *підшукала* співучасника чи досягла змови на вчинення злочину або в) усунула перешкоду для вчинення злочину (курсив наш. – М. К., Н. К.) [8].

Очевидно, що авторський колектив указанного проекту Кримінального кодексу більш ретельно готував нову редакцію відповідної норми (як і всього проекту), але уникнути використання терміна «підшукування» не вдалося.

На нашу думку, термін «підшукування» варто вилучити зі статті 14 чинного КК України та статті 2.4.2 проєкту нового Кримінального кодексу, замінивши його термінами «купівля», «обмін», «викрадення», «отримання в борг», якщо йдеться про знаряддя злочину, та застосувавши лексеми «притягнення» і «залучення», якщо мова йде про участь співучасників. Названі терміни точніше передають зміст готування як умисного створення умов для вчинення кримінального правопорушення, при цьому уникаючи словосполучення «придбання... будь-яким способом».

Прикладом вдалого використання термінів «придбання» та «викрадення» є статті 262 та 263 Кримінального кодексу України, у яких придбання не ототожнюється, зокрема, з викраденням.

Однак згадана стаття 263 «Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами» у другій частині ілюструє інший недолік законотворчості – недоречне використання цілком конкретизованих термінів, а саме типів холодної зброї: кинджали, фінські ножі, кастети. Через застосування цих термінів друга частина статті 263 сприймається неоднозначно. Вона має такий зміст: носіння, виготовлення, ремонт або збут кинджалів, фінських ножів, кастетів чи іншої холодної зброї без передбаченого законом дозволу⁴. Відповідно до зазначеної редакції статті, на думку законотворця, будь-який кастет, кинджал чи фінський ніж є холодною зброєю. Проте це не обов'язково відповідає дійсності. Не вдаючись до технічних нюансів, зазначимо, що не всі фінські ножі та не всі кинджали є холодною зброєю. Для уникнення непорозумінь щодо сприйняття і тлумачення частини другої статті 263 варто було б побудувати її за зразком першої частини цієї ж статті, яка окреслює лише приналежність виробів до певного класу зброї – вогнепальної, хоча і цей термін, на наш погляд, є невдалим.

Терміном «вогнепальна зброя» в чинному законодавстві, у тому числі й кримінальному, позначається зброя, у якій для здійснення пострілу снарядом використовується енергія згорання порошу або речовини, що його замінює. Тому вважаємо, що варто замість цього терміна вжити термін «вогнестрільна зброя» як більш семантично точний – стріляти завдяки вогню. Його правильність підтверджується існуванням термінів «стрілецька зброя», «стріляти», «постріл», «стрілянина». Уживання поняття «вогнепальна зброя» було б більш доречним для зброї іншого класу – вогнеметів, які призначені для підпалу цілі з використанням струменя відкритого вогню або капсули із займистою сумішшю, що спалахує після потрапляння в ціль, однак з огляду на принципи роботи такої зброї – метати вогонь, більш точною буде дефініція «вогнеметна зброя». Тому пропонуємо термін «вогнепальна зброя» надалі не застосовувати, замінивши його запропонованими термінами відповідно до класу зброї. І хоча ця позиція висловлена достатньо давно як авторами, так й іншими дослідниками, законотворці наполегливо ігнорують її, що свідчить про поверховий підхід до вдосконалення законодавства. Прикладом цього можуть бути законопроекти щодо обігу цивільної зброї, зареєстровані у Верховній Раді України в 2020 році, у яких автори знову вдаються до використання неточного терміна «вогнепальна зброя» [9].

Продовжуючи обрану тему, не можна залишити поза увагою спроби законотворців упровадити в кримінальне законодавство жаргонну лексику, зокрема таке поняття, як «злочин у законі». Підтримуємо думку О. О. Кваші про те, що буквальне тлумачення таких жаргонізмів нівелює фундаментальне значення слова «Закон» [10, с. 68]. Крім того, автори подібних новел через намагання дати пояснення згаданим «категоріям» ще більше погіршують ситуацію, пропонуючи такі конструкції, як «злочинний вплив», «здійснювати злочинний вплив», «суб'єкт підвищеного злочинного впливу», «встановлення або поширення злочинного впливу», «авторитет», «особисті якості чи можливості», «інший вплив на злочинну діяльність», які мають надто невизначений та оціночний характер [10, с. 70]. Слід погодитися, що такий підхід, зважаючи на незадовільний стан правоохоронної діяльності, призводить до

⁴ Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 26.02.2021).

свавілля і необмежених суддівських повноважень. Про жодну уніфікацію судових рішень не може йтися.

Натомість є і вдалі приклади запровадження в кримінальне законодавство нових, точних, таких, що розкривають суть питання, термінів. Свідченням цього можуть бути статті КК України: 126¹ «Домашнє насильство», 152 «Згвалтування» та 153 «Сексуальне насильство» (у редакції 2017 року), у яких уживаються терміни «подружжя» та «колишнє подружжя», які раніше в кримінальному законодавстві не використовувалися⁵. Варто зауважити, що поняття «подружжя» в українській мові означає як шлюбну пару, так й окремих її членів: «дружина щодо свого чоловіка або чоловік щодо своєї дружини» [1, с. 1011]. Саме в останньому значенні термін «подружжя» застосовується у згаданій статті Кримінального кодексу України і його цінність полягає не тільки в тому, що він окреслює соціальний статус потерпілої сторони, а й формує специфічну групу учасників кримінально-правових відносин – «спеціальні потерпілі» та специфічну групу злочинів – «злочини, пов'язані з домашнім насильством» [11].

Висновки. Формування норм законів та їх прийняття – ретельний і відповідальний процес, який має бути спрямований на утворення доступного для сприйняття правового поля. Саме зрозумілість правової норми, зокрема кримінально-правової, дасть змогу уникати свавілля і зловживань з боку правозастосовних структур та ефективніше впроваджувати в суспільстві концепцію позитивної кримінально-правової відповідальності. Термін «відповідальність» у своїй етимологічній основі містить слова «знати» й «бачити», що вкотре підкреслює значущість і важливість порушеної нами теми. Звісно, для ґрунтовного розуміння законів необхідна юридична освіта, але і їхні положення повинні бути максимально зрозумілими для всіх громадян України.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К. : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
2. Етимологічний словник української мови : у 7 т. / редкол.: О. С. Мельничук (голов. ред.) та ін. К. : Наук. думка, 1983. Т. 5 Р–Т / уклад.: Р. В. Болдирєв та ін. 2006. 704 с.
3. Кримінальний кодекс України : науково-практичний коментар. Видання восьме, перероблене та доповнене / відп. ред. Є. Л. Стрельцов. Х. : Одиссей, 2012. 904 с.
4. Етимологічний словник української мови : у 7 т. / редкол.: О. С. Мельничук (голов. ред.) та ін. К. : Наук. думка, 1983. Т. 6 У–Я / уклад.: Г. П. Півторак та ін. 2012. 568 с.
5. Новий тлумачний словник української мови : у 3 т. / редкол.: О. А. Алатуні (голов. ред.) та ін. К. : «Аконіт», 2008. Т. 3 П–Я / уклад.: В. В. Яременко, О. М. Сліпушко. 2008. 862 с.
6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О. М. Литвинова. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 528 с.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України : чинне законодавство України зі змінами та доповненнями станом на 11 червня 2018 р. (відповідає офіційному текстові). К. : «Центр учбової літератури», 2018. 268 с.
8. Текст проєкту нового Кримінального кодексу України. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2021/01/18/kontrolnyj-proekt-kk-17-01-2021.pdf> (дата звернення: 26.02.2021).
9. Проєкт Закону № 4335 від 06.11.2020 «Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї» та альтернативний Проєкт Закону № 4335-1 від 24.11.2020 «Про цивільну зброю та боєприпаси». URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70363 (дата звернення: 26.02.2021).

⁵ Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 26.02.2021).

10. Кваша О. О. Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення : матеріали міжвузів. наук.-практ. круглого столу : у 2 ч. / за ред. В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін. Київ : Нац. Акад. внутр. справ, 2020. Ч. 1 : Легітимація статусу «злочин у законі» як панацея в протидії організованій злочинності в Україні. С. 68–70.
11. Харитонов О. В., Тітко І. М. Злочин, пов'язаний з домашнім насильством: правові проблеми та практичні рекомендації. URL: https://jurliga.ligazakon.net/ua/analytics/192450_zlochyn-povyazaniy-z-domashnim-nasilstvom-pravov-problemi-ta-praktichn-rekomendats (дата звернення: 26.02.2021).

References

1. Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy (z dod., dopov. ta CD) [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language (with appendix, supplement and CD)] / uklad. i holov. red. V. T. Busel. K. : Irpin : VTF «Perun», 2009. 1736 s. [in Ukrainian].
2. Etymolohichniy slovnyk ukrainskoi movy : u 7 t. [Etymological dictionary of the Ukrainian language : in 7 vols.] / redkol.: O. S. Melnychuk (holov. red.) ta in. K. : Nauk. dumka, 1983. T. 5 R–T / uklad.: R. V. Boldyriev ta in. 2006. 704 s. [in Ukrainian].
3. Kryminalnyi kodeks Ukrainy : naukovo-praktychnyi komentar. Vydannia vosme, pereroblene ta dopovnene [Criminal Code of Ukraine : Scientific and practical commentary] / vidp. red. Ye. L. Streltsov. Kh. : Odissei, 2012. 904 s. [in Ukrainian].
4. Etymolohichniy slovnyk ukrainskoi movy : u 7 t. [Etymological dictionary of the Ukrainian language : in 7 vols.] / redkol.: O. S. Melnychuk (holov. red.) ta in. K. : Nauk. dumka, 1983. T. 6 U–Ya / uklad.: H. P. Pivtorak ta in. 2012. 568 s. [in Ukrainian].
5. Novyi tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy : u 3 t. [New explanatory dictionary of the Ukrainian language : in 3 vols.] / redkol.: O. A. Amatuni (holov. red.) ta in. K. : «Akonit», 2008. T. 3 P–Ya / uklad.: V. V. Yaremenko, O. M. Slipushko. 2008. 862 s. [in Ukrainian].
6. Naukovo-praktychnyi komentar Kryminalnogo kodeksu Ukrainy [Scientific and practical commentary on the Criminal Code of Ukraine] / za zah. red. O. M. Lytvynova. K. : «Tsentr uchbovoi literatury», 2016. 528 s. [in Ukrainian].
7. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedure Code of Ukraine] : chynne zakonodavstvo Ukrainy zi zminamy ta dopovnenniamy stanom na 11 chervnia 2018 r. (vidpovidaie ofitsiinomu testovi). K. : «Tsentr uchbovoi literatury», 2018. 268 s. [in Ukrainian].
8. Tekst proektu novoho Kryminalnogo kodeksu Ukrainy [The text of the draft of the new Criminal Code of Ukraine]. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2021/01/18/kontrolnyj-proekt-kk-17-01-2021.pdf> (data zvernennia: 26.02.2021) [in Ukrainian].
9. Proiekt Zakonu № 4335 vid 06.11.2020 «Pro obih tsyvilnoi vohnepalnoi zbroi ta boiovykh prypasiv do nei» ta alternatyvnyi Proiekt Zakonu № 4335-1 vid 24.11.2020 «Pro tsyvilnu zbroiu ta boieprypasy» [Draft Law № 4335]. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70363 (data zvernennia: 26.02.2021) [in Ukrainian].
10. Kvasa, O. O. (2020). Kryminolohichna teoriia i praktyka: dosvid, problemy siodennia ta shliakhy yikh vyrishennia : materialy mizhvuziv. nauk.- prakt. kruhloho stolu : u 2 ch. [Criminological theory and practice: Experience, Problems of the present and ways to solve them : materials of the interuniversity scientific and practical round table : 2 v.] / za red. V. V. Cherniei, S. D. Husariev, S. S. Cherniavskiy ta in. Kyiv : Nats. Akad. vnutr. Sprav. Ch. 1 : Lehitymatsiia statusu «zlozii u zakoni» yak panatseia v protydii orhanizovanii zlochyynnosti v Ukraini. S. 68–70 [in Ukrainian].
11. Kharytonova O. V, Titko I. M. Zlochin, poviazanyi z domashnim nasylstvom: pravovi problemy ta praktychni rekomendatsii [Crime related to domestic violence: Legal problems and practical recommendations]. URL: https://jurliga.ligazakon.net/ua/analytics/192450_zlochyn

povyazaniy-z-domashnm-nasilstvom-pravov-problemi-ta-praktichn-rekomendats (data zvernennia: 26.02.2021) [in Ukrainian].

Komissarov Mykola,

PhD in Law, Associate Professor

(Donetsk State University of Internal Affairs, Kryvyi Rih)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6828-7974>

Komissarova Natalia,

PhD in Law, Associate Professor

(Donetsk State University of Internal Affairs, Kryvyi Rih)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6895-6891>

TERMINOLOGY OF CRIMINAL LAW

In this article questions about the expediency of using semantically accurate and clear terms in norm-setting that as correctly as possible denote acts, things, or persons because of the illegal actions or corpus delicti which are described in the relevant article of the Ukrainian Criminal Code are considered. On the example of several articles of current Ukrainian Criminal Code approaches of improving regulatory acts by using successful legal and common terms are being proposed. Criteria that could be a foundation when creating and improving legislation in general and criminal in particular being considered. Being proposed particular, more accurate, terms for replacement of the current, but not appropriate terms. Emphasis is placed on that each legal act should be write down very clear for ordinary people to increase the efficiency of positive criminal liability institution. Being determined main types of misuse of terms, which includes the use of terms without considering their content load by lawmakers; lawmakers' use of terms taking into account pre-determined actions that are not reflected in the body of the law but are marked by an unfortunate term, or use specific terms where their use is inappropriate. Taking everything above into account and considering the prevalence of legal terminology outside the professional community, questions related to the accuracy, intelligibility, simplicity, clarity of legal language are emphasized, in particular terminology of criminal law. Works of the most popular scientists whether in the field of legal terms or in the field of criminal law are analyzed. It is argued that the clarity of the legal norm, criminal law, in particular, will avoid arbitrariness and abuse by law enforcement agencies and more effectively implement the concept of positive criminal liability in society.

Key words: criminal law; terminology; legal terminology; rule-making; terminology; law.

Надіслано до редколегії 09.04.2021
Рекомендовано до публікації 16.04.2021